

Küreselleşmeye Aykırı Bir Yaşam Biçimi “Sakin Kentler” : Seferihisar Örneği¹

*

Demet Cansaran
Amasya Üniversitesi

Öz

Sürdürülebilir yaşam alanlarının oluşumu ve bu oluşumların korunması süreci küreselleşme ile zıtlık içeren bir olgu olarak kabul edilmektedir. Sakin kentler yerel mirası korumayı hedeflerken, küreselleşme sürekli bir değişimi amaçlamaktadır. Bu noktada; çağımızın küreselleşme çağı olduğu gerçeğinden hareketle yeni sakin kentler oluşturmak ve var olan sakin kentleri koruyabilmenin zorluğunu kabul etmek gerekir. Bu zorluğa rağmen sakin kent yaklaşımı; küreselleşme karşısında kentlerin özgün değerlerini koruyan ve daha yaşanılabilir yaşam alanlarını amaçlayan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, önündeki en büyük engel olan küreselleşmeye rağmen amaçlanmalıdır. Bu noktada çalışmada ilk olarak küreselleşmenin özüne aykırı olan “sakin kent” kavramı ile ilgili literatür çalışmaları yapılarak kavramsal çerçeve belirlenmeye çalışılmıştır. Daha sonra ülkemizin “ilk sakin kenti” unvanını alan Seferihisar ilçesinin sakin kente yönelik çalışmaları incelenerek, ilçenin küreselleşmeye karşı mevcut direnci ve sonraki süreçlerde ne kadar direnebileceği analiz edilmeye, sorunlar sorgulanmaya ve önerilerde bulunulmaya çalışılmıştır. Çalışmanın sonuç bölümünde ise, özellikle sakin kent birliğine üye olmakla başlayan ilk aşamayı tamamlayan Seferihisar ilçesinin, aldığı sakin kent unvanını devam ettirebilmek için bundan sonraki süreçte yereli korumak, küreselleşme döngüsünde kaybolmamak adına daha fazla belediye-vatandaş bütünleşmesine ihtiyacı olacağı noktasına vurgu yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: Sakin Kent, Seferihisar, Sürdürülebilirlik

¹ Bu çalışma 10-11 Kasım 2017 tarihleri arasında Uluslararası Multidisipliner Çalışmaları Sempozyumu'nda sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

A Lifestyle Contrary to Globalization “Cittaslow”: Seferihisar Sample

*

Demet Cansaran
Amasya University

Abstract

The formation of sustainable habitats and the preservation of these occurrences are considered as a phenomenon that contrasts with globalization. While the conservation of local heritage is aimed at cittaslows, globalization aims at a constant change. At this point; it is necessary to accept the difficulty of building new cittaslows and protecting existing ones as our time is the age of globalization. In spite of this challenge, the cittaslow approach is a kind that aims to preserve the original values of cities in the face of globalization and to provide more habitable living spaces. This approach should aimed at in spite of the greatest obstacle of globalization against it. From this point of view, the study first tried to determine conceptual framework by making literature studies about the concept of “cittaslow” which contradicts the essence of globalization. Later on, studies on the cittaslow Seferihisar, which received the title of “the first cittaslow” of our country, were examined. Seferihisar’s current resistance to globalization and how much resistance it can show in the following processes were tried to be analysed, the problems in this regard were questioned and suggestions were made. It has been emphasized in the last part of the study, that Seferihisar District, which has completed the first phase of being a member of a cittaslow union, needs more municipal- citizen integration in order to maintain its title as a cittaslow, to protect the locality and to avoid being lost in the globalization cycle.

Keywords: *Cittaslow, Seferihisar, Sustainability*

Giriş

Küreselleşme kültürel, ekonomik, toplumsal ve siyasal yaşamı etkileyerek kentlerde yoğun nüfus artışı başta olmak üzere birtakım değişikliklere neden olmuştur. Otomobiller için tasarlanmış bir manzara içinde onların egemen olduğu bir ulaşım sistemi, kentsel bir sanayi ekonomisinden ziyade merkezi olmayan bir hizmet ekonomisi, yaşa, gelire, kültüre ve ırka göre daha fazla ayrışma bu değişikliklerdendir. Tüm bu kaymalar, yaşantımızda; banliyö yayılımı ve kentsel bozulma, azalmış doğal kaynaklar ve kayıp tarih olarak şekil bulmaktadır (Calthorpe ve Fulton, 2001, s. 3). Bu noktada; Sakin Kent Hareketi, yaşam alanlarındaki belirtilen bu olumsuzlukların olmaması veya mümkün olduğu kadar önlenmesi adına başlatılmış bir hareket olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sakin kent, her kentin yerel, eşsiz ve tarihi kaynaklarına öncelik veren planlama ve kentsel tasarım yoluyla küreselleşmeye ve ana odaklı kurumsal merkezli gelişmeye karşı topluca direnen, İtalya'dan ilham kaynağını alan bir küresel ağdır (Semmens ve Freeman, 2012 Aktaran Çoban ve Harman, 2016). Bu noktada sakin kentler için; yerel ve kültürel mirasın korunmasının yanında yerel üretimin entegrasyonu ve bağımsız işletmelerin desteğinin sakin kent için hayati önemde özellikler olduğunu, ayrıca sakin şehir hareketinde ticarileşmenin etkilerinden ve kitle turizminin gelişiminden uzak durulduğunu ve bunlara destek verilmediğini belirtmek gerekir (Heitman, vd., 2011, s. 117).

2001 itibariyle sakin kent olarak sertifika alan 28 kentin özellikleri de dikkate alınarak "sakin kent" kavramı şu şekilde tanımlanmıştır, "*Bunlar sıradan yerlerdir, ancak bilinçli olarak kendi kimliğini pekiştirmeye ve sakinler için telaşsız ve keyifli bir yaşam tarzını kolaylaştırmaya çalışan yerlerdir. Bunlar, yayaların artmakta olan trafik tarafından rahatsız edilmeden sorunsuz yürürebildiği kasabalardır; İnsanların birbirleri ile ayaküstü karşılaşabildiği, oturup konuşabildiği ve ortak yaşamın keyfini çıkarabildiği bol ve çeşitli alanlara sahip kasabalardır. Belediye meclisleri, yenilenebilir enerji ve geri dönüşüm konusunda ısrarcıdırlar ve yerel sanatları ve el sanatlarını, yerel yemekler servis eden geleneksel yemek yeme tesislerini ve yerel ürünler satan dükkanları teşvik ederler*" (Knox, 2005, s. 7). Bu noktada sakin kentin temel felsefesi; bir şehrin, yerel kaynaklarından faydalanılması, daha fazla sosyal ve toplumsal uyumu, artan çevresel farkındalığı ve tarihi korumayı gerektirmektedir (Elovich, 2012, s. 7).

Sakin Kent Hareketi, 1999 yılında başlamış ve ilk sakin kent olarak İtalya'nın Toskana eyaletinde bulunan Chianti şehri seçilmiştir. 1999'da,

eski Toskana kasabası Chianti'deki Greve Belediye Başkanı Paolo Saturnini'nin parlak sezisi sayesinde doğduğuna inanılır. Yaşam kalitesinin geliştirilmesini temel alan, kentin kendi gelişimini ve onunla ilgili farklı bir gelişim tarzını tasarlamak gibi yeni bir düşünce, Paolo Saturnini'yi düşüncelerini ülkenin her tarafına yaymaya çalıştığı görülmektedir. Bra (Francesco Guida), Orvieto (Stefano Cimicchi) ve Positano (Domenico Marrone) kasabaları belediye başkanları tarafından hemen benimsendi ve daha sonra yerel yemek kültürlerinin korunmasını, doğal ortamda yetiştirilmiş ürünlerin satışının yapıldığı yerel lokantaların oluşturulmasını ve geliştirilmesini hedefleyen bir hareket olan yavaş gıda (slow food) hareketi başkanı Carlo Petrini'nin desteğini gördü. Cittaslow'un asıl amacı eskiden olduğu gibi bugün de yavaş gıda felsefesini yerel topluluklara ve kasaba yönetimlerine genişletmek ve gündelik hayatın pratiğinde eko-gastronomi kavramlarını uygulamaktır. Derneğe katılan belediyeler, insanın hala, mevsimlerin yavaş ve sağlıklı bir şekilde ilerlediği, vatandaşların sağlığına saygılı, ürünlerin ve iyi yemeklerin özgünlüğü, değerli eserler, meydanlar, tiyatrolar, mağazalar, kafeler, restoranlar, dini ayinlerin kendiliğindenliği, yavaş ve sessiz bir şekilde yaşamın keyfi vasıtasıyla geleneklere saygı ile karakterize olan ruhun ve bozulmamış manzaranın olduğu yerlerin, büyüleyici zanaat gelenekleri bakımından zengin olduğu kurtarılmış bir zamanın kahramanları olan meraklı insanlar tarafından motive edilmiştir (Cittaslow, 2018).

Kurucularının yaşadığımız "hızlı" ve küresel homojenleşme zamanı olarak algıladıklarına yanıt olarak Sakin Kent hareketi, küreselleşme bağlamında yerel ayrımcılığı vurgulamakta ve yaşam kalitesini yerel olarak iyileştirmeye çalışmaktadır. Bunu, akredite olmuş üyelerince benimsenen yerel yönetim için bir model yaymak suretiyle gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Akredite olabilmek için, çevre ve altyapı politikaları, kentsel dokunun kalitesi, yerel üretimin teşvik edilmesi, misafirperverlik ve topluluk ve Sakin Kent hareketi farkındalığının oluşturulması ile ilgili kriterlerle ilgili bir öz değerlendirme sürecinde %50'nin üzerinde bir puanı alması gerekir. Daha sonra ilgili Cittaslow liderleri tarafından denetlenir ve onaylanır. Sakin Kent hareketi üye kentleri bu alanlarda uyguladıkları politikaları, projeleri ve etkinlikleri yoluyla gelişmeye devam etmektedir. Sakin Kent Hareketi, hem kentsel bir sosyal hareket hem de yerel yönetim için bir modeldir (Pink, 2008, s. 97).

Sürdürülebilir yaşam biçimini sağlayabilmenin çözümü olarak kabul edilen sakin kentlerle ilgili yapılmış olan birçok çalışma vardır. Bu çalışmaların birkaçına göz atalım. Örneğin, Parkins ve Craig (2006) çalış-

malarında, Sakin kent hareketinin bulunduğu noktada küreselleşmeye tepki olarak algılarken, Servon ve Pink (2015) çalışmalarında; bu fikrin aksine bu hareketin küreselleşme ile birlikte farklı bir ivme kazanabileceğine, yerel ağlar oluşturabileceğine ve bu sayede bir ikilemin içinde bocalamaktan ziyade daha geniş kitleleri daha fazla ama daha küçük destinasyonlara taşıyacağına vurgu yapmaktadırlar.

Pink (2008) çalışmasında, sürdürülebilir yerel gelişime yeni bir yaklaşım önermek için algılar üzerine yapılmış olan antropolojik literatürden yararlanmışır. Algıların, sürdürülebilir kentsel kalkınmayla ilgili hem söylemlerde hem de maddi deneyimlerde nasıl bir tavır sergilediğine dikkat edilmesinin, bu süreçlerin nasıl yürüdüğü konusunda fikir üretebileceğini önermiştir. Konuyla ilgili tartışmayı geliştirirken, Citta`slow (Sakin Kent) hareketinin İngiliz üye kentlerinde etnografik araştırmalardan örnekler çıkarmıştır.

Radstrom (2011) çalışmasında, dünyanın dört bir yanındaki kentsel alanların tarihlerinde önemli bir aşamaya gelmiş durumda olduklarını, küresel nüfusun büyük kent merkezlerine göç etmeye devam ederken, kentlerin dünya nüfusunun eşi benzeri görülmeyen bir yüzdesine ulaşmakta olduklarını ve kentsel merkezlerin büyüme biçimini de içeren eğilimler ve kalıpların, küreselleşme altında birlikte kaynaşmakta olduğunu ve giderek daha tekdüze hale gelen şehirler ürettiğini ifade etmiştir.

Lowry ve Lee (2011) çalışmalarında, sakin kent hareketini üç farklı grupta analiz etmiş ve buna yönelik olarak; (1) sakin kent olarak daha detaylı düzenlenen şehirlerin bulunduğu İtalya gibi ülkelerde söz konusu hareketin çok daha fazla gelişmiş olduğunu, (2) bu hareketin farklı ülkelerde ve şehirlerde farklı yönlerde ilerlediğini ve (3) bu hareketin aşamalar şeklinde ilerleyen bir yapısı olduğunu belirtmişlerdir.

Carp`ın (2012) çalışmasında, Sonoma Vadisindeki sakin kent uygulamasına ilişkin izlenimini, çeşitli Sonoma Vadisi sakinleri tarafından yapılan katkılardaki ortak anlamlara dikkat ederek, Sonoma Vadisi Sakin Şehir uygulamalarının, çeşitli insanlar ve onların ortak yararları arasında iyi bir bağlantı oluşturduğunu ifade etmiştir. Yine aynı izlenimlere göre, yerel politika, kuruluşlar arasındaki yeşil alan savaşları, finansman için rekabet, gönüllü tükenmişliği, iletişimsizlik, kişisel hırs, beklenmedik beklentiler ve diğer toplumsal faktörler de Sonoma Vadisi Sakin Şehir Hareketi`nin faaliyet gösterdiği bağlamı şekillendirmektedir.

Semmens ve Freeman (2012) çalışmalarında, Yeni Zelanda`dan sakin kent potansiyeli olan üç yerleşim yeri (Matakana, Raglan ve Morrinswil-

le) ile ilgili değerlendirmelerinde, Matakana'nın Sakin Kent'i bir 'marka köy' olarak kimliğini korumak ve daha fazla geliştirmek için kullanabileceğini ve Raglan'ın da Cittaslow'u, atıkları aktif olarak azaltmayı, zararlı türlerini ortadan kaldırmayı ve kıyı karakterini korumayı amaçlayan yüksek oranda girişimci, çevreye duyarlı halkı için bilinirlik ve doluluk elde etmek adına kullanabileceğini belirtmişlerdir. Morrinsville'in ise, Cittaslow'dan çevreye yönelik girişimlerde halkın katılımını motive etmek için faydalanabileceğini ifade etmişlerdir. Ayrıca aynı çalışmada, sürdürülebilir kalkınma kültürüne Yeni Zelanda sakinlerinin çoğunluğunun henüz öncelik vermediği belirtilerek, her ne kadar planlamacılar planlama uygulamalarında sürdürülebilir kalkınma politikaları uygulamak istiyorlarsa da, sürdürülebilir kalkınma kavramının küçük kasaba kalkınması için kapsamlı bir şekilde uygulanmasının gerekliliği vurgulanmıştır. Konsey ve topluluk için kalan Sakin Kent politikalarını sürekli uygulamakla ilgili yükümlülükler, Yeni Zelanda'da motivasyon kaynağı olmaktan ziyade bir caydırıcılık olarak görülmektedir.

Broadway (2015) çalışmasında, kent lokantalarının da Cittaslow'un mekan algısına ilişkin çabalarını sahiplenmeleri oteller ve barlardaki lokantalara nazaran daha olası olduğunu ve bu kent lokantalarının hemen hepsinde yerel olarak mevcut gıda tedarikçileri kullanıldığını belirtmektedir.

Park ve Kim (2016) çalışmalarında, sakin kent hareketinin yerel unsurlara canlılık getirdiği ve onları 'yerinde' ve 'sahip olduklarıyla' canlandırdığı da gözlemlenmektedirler. Avrupa dışından, Avustralya'nın güneyinde Goolva şehri üzerinde yaptıkları bu çalışmada buranın sakin kent hareketi sayesinde kaybolmaktan kurtulduğunu, geleneksel olarak sahip olduklarını marka haline getirdiğini ve yerel halkta kendi bölgedeki süreçlere katılım hissi uyandırdığını ve bu sayede yerel topluluğun güçlenmesi ile turizmde sürdürülebilirliği sağladıklarını tespit etmişlerdir.

Su ve vd. (2017) çalışmalarında, Sakin kent ve turizm endüstrisi ikisi bir arada anıldığında ilk başta birbirini yok edici bir etki olarak görülse bile, sakin kent kavramı, yerel sakinlerin geçmişi, doğal çevresi, sosyal ve kültürel değerleri ve ekonomik kalkınmayı korumaya odaklandığı için doğrudan yerel bir çevrenin sürdürülebilir gelişimi ile ilgili olduğunu belirtmişlerdir.

Bu çalışmaların ortak noktası; sakin kentlerin sürdürülebilir bir yaşam biçimi olarak kabul edilmesidir. Yani; sakin kentler gelecek kuşaklar için de bugün ki yaşam alanlarını korumayı ve geliştirmeyi amaçlamak-

tadır. Ancak “sakin kent” dediğimiz yereli korumayı hedefleyen bir oluşum, karşısındaki diğer bir oluşum olan küreselleşmeye direnebilecek mi veya ne kadar direnebilir noktası sürdürülebilirliği sağlamayı amaçlayan sakin kentlerin sürdürülebilirliği açısından önemlidir.

Bu noktada tek bir tanıma sığdıramayacağımız küreselleşme kavramının neleri içerdiği noktasına açıklık getirmekte yarar var: Küreselleşme bir tanımda; düşünülebilir tüm mekânsal ölçeklerde milyonlarca teknolojik, kültürel, ekonomik, sosyal ve çevresel eğilimlerin ortak evrimi olan karmaşık bir olgu olarak ifade edilmiştir. Bu açıdan küreselleşme, belli başlı bazı alanlardan bir örnek vermek gerekirse, önu açık bir kültürel yapının dünyada bulunduğu farklı mekanlarda da hayat bulabileceğini ifade etmektedir. Bu yüzden, küreselleşme olgusunu, çoğulcu bir yaklaşım içinde ele almak, birden çok alanda gerçekleşen geçmiş ve mevcut süreçlerle analiz etmek mantıklıdır (Rennen ve Martens, 2003, s. 137).

Yine başka bir tanımda küreselleşmenin çok yönlü bir kavram olduğu özellikle belirtilmiştir. Son birkaç on yılda, insan dinamikleri, kurumsal değişim, politik ilişkiler ve küresel çevre birbiri ardına daha da iç içe geçmiştir. Küresel ekonomik entegrasyonun artması, küresel yönetim biçimleri, küresel olarak birbirine bağlı sosyal ve çevresel gelişmeler genellikle küreselleşme olarak adlandırılırken, küreselleşme için sınırları olan bir çerçeve çizmenin yanlış olduğunu da kabul etmek gerekir. Çünkü küreselleşme farklı insanlar için farklı şeyler demektir (Dreher, vd. 2008, s. 1).

Sakin kentleri küreselleşme kavramı ile ilişkisi açısından değerlendirilen bazı çalışmalarda yapılmıştır: Servon ve Pink (2015) çalışmalarında bu kentleri, “küreselleşmenin baskılarına karşı ne birbirini kopyalayan şehirler olarak boyun eğen, ne de onlara sadece direnen” kentler olarak ele almışlardır. Ayrıca bu kentlerin mücadeleden ziyade küreselleşmeden faydalanan deneyimler sergilediklerinden belirtmişlerdir. Ayrıca burada belirtilen birbirini kopyalayan şehirler, İngiltere’de 2004’te yapılan bir araştırmada “klon şehirler” olarak ifade edilmiştir. Bu çalışmada yerel kimliği olan bir “memleket”, bireysel karakterini koruyan ve orada yaşayanların yanı sıra, orayı ziyaret eden insanlar için de anında tanınabilir ve ayırt edici bir yer olarak belirtilmiştir. Bir “klon şehir” ise, cadde mağazalarının bireyselliklerinin yerini tek renkli bir küresel ve ulusal zincirler dizisi ile değiştirmiş, yani perakende kalbi ülke çapında düzinelerce şehir merkezine yayılmış bir yer olarak ifade edilmiştir. Buradan yola çıkarak sakin şehirlerin kendine has kimliklerinin yakın veya uzak çeşitli çevre-

lerde küreselleşmenin etkisiyle taklit edilme ihtimalinin her zaman var olduğu söylenebilir (New Economics Foundation, 2004, s. 2).

Billig (2005) çalışmasında sakin kentlerdeki küreselleşme ile zıtlık içeren "mekan algısının" korunup onlara özgü kimliğin bilinirliğinin artırılması ve bunun tüm ağıdaki şehirlerde uygulanmasının klonlamaya engel olabileceğini ifade etmiştir.

Salazar (2010) çalışmasında küreselleşme ve kültürel kimliğin çok kırılan noktalar içeren ilişkisine dikkat çekmiştir. Konu özellikle turizm açısından ele alındığında turizm ekonomisinin ve onun dinamiklerinin bu ilişkiye olan etkileri zorlayıcı olabilmektedir. Sonuçta ortaya konan ve muhafaza edilmeye çalışılan kültürel kimlik turizm pazarlamacıları açısından diğer bazı turizm değerleri gibi bir "ürün" olarak ele alınma eğiliminde olacaktır. Turizm pazarlamacısı açısından söz konusu "ürünün" içeriği bir standartlaştırma baskısı altında pazarlanmaya sunulursa bunun uzun vadedeki etkileri korunması hedeflenen kimliğin de standartlaşması ile sonuçlanacağını belirtmiştir.

Robertson (2012) çalışmasında küreselleşmenin "büyük olan yaygındır" şeklindeki olumsuz bir yönüne dikkat çekmiş ve küresel bazda yerelliğin (glocalisation) ön plana çıkarılmasını savunmuşlardır. Küresel çapta büyük olan herhangi bir kültürel unsur günümüz dünyasında birçok yönden bilinir ve erişilebilir olmaktadır. Bu bilinirlik eğer yerele özen gösterilmezse çeşitlilikleri gölgeleyici etki gösterecektir. Bu açıdan küresellik kavramı karşısında yerel kültürlerin savunulması ve tanıtılması onların hayatta kalabilmesi açısından olduğu kadar dünyada çeşitliliğin korunması açısından da gerekli olduğunu belirtmiştir.

Knox (2005) çalışmasında sakin kentlerin, nüfus kriterleri onların belli bir büyüklüğün altında olmasıyla ilgili olduğunu belirtmiştir. Ancak küreselleşme yaşamla beraber, sakin kent olarak bir bölgenin başarısı onun tanınırlığı ve bilinirliğini artırdıkça o bölgeye uğrayan ziyaretçi sayısı, hatta yaşam alanı olarak orayı seçmek isteyenlerin sayısı artma eğiliminde olacağı noktasını özellikle vurgulamıştır.

Bu çalışmaların sakin kent yaşam alanlarının, küreselleşmeye aykırı yaşam biçimlerini barındırdığı noktasına vurgu yaptıklarını görmekteyiz. Her şeyden önce sakin kent fikri, değerli yerel değerlerin korunmasına yönelik alternatif bir kalkınma vizyonu olarak kesinlikle yorumlanabilir. Sakin kent hareketinin doğuşuna ve onun aşağıdan yukarıya doğru doğasına baktığımızda bu sonuca ulaşabiliriz. Gözlem ağlarının gelişimi, kurumsal formlarının oluşturulması ve dinamikleri ile ilgili bazı şüpheler ortaya çıkmaktadır. Kuşkusuz, turizm, pazarlama, bölgesel ve ulus ötesi

topluluklardaki küresel eğilimlere mükemmel biçimde uyan, artan bilgi teknolojisi ile küresel bir ağ ortaya çıkmaktadır. Bu fikrin geleceği ve yayılımı konusu oldukça önem arz eder. İki gelişim yolunun ayırt edilebileceği düşünülmektedir, Birincisi, teklilere dayanan rekabet avantajı ile nitelenen bireysel mekânların başarısı; ikincisi, ülkenin diğer yerlerine kıyasla belirgin yerlerin yaratılması. Ancak yine de bunlar ağdaki diğer 'diğer' kentlerin geri kalanına çok benzeyecek ve küresel eğilimden etkilenmiş olacaklar. Bu nedenle, küreselleşmeden kaçmak mümkün olsa bile kuşku- lar olduğunu kabul etmek gerekir (Grzelak-Kostulska ve vd., 2011, s. 191).

Türkiye'de sakin kentlerle ilgili yapılmış çalışmaları da inceleyelim; Ekinci (2014) Türkiye genelinde potansiyel sakin kent aday kentleri ve sakin kent hareketinin gelişimini değerlendirmiştir. Söz konusu çalışmada, sakin kent hareketinin çıkış noktasının en önemli dayanaklarından birinin insanların doğayı ve kültürel mirası tahrip etmesinin olduğuna vurgu yapılmıştır. Bu tahribatın doğala ve özgünlüğe olan özlemi ve mevcut değerleri koruma eğilimi de artırdığı belirtilmiştir.

Yurtseven ve Karakaş (2013) çalışmalarında, sakin kent olan Gökçeada'yı sürdürülebilir gastronomi ve yavaş gıda hareketi açısından değerlendirmişlerdir. Çalışmada, bir ada kenti olarak Türkiye anakarasından ayrı olmanın da verdiği izolasyon özellikle organik tarımın adada gelişimini önemli ölçüde etkilemiş olduğu noktası belirtilmiştir. Ayrıca geleneksel tarım yöntemlerinin ve geleneksel gıda işleme yöntemlerinin yöreye özgü mutfak kültürünün destekleyicisi olmasının yörenin özgünlüğünü korumasını kolaylaştırdığı noktasına vurgu yapılarak organik tarım, yavaş gıda, geleneksel meslekler, geleneksel mutfak, adada organik yaşam gibi başarıyla uygulanan projelerin yanı sıra Yöresel Menülerde Yöresel Yemekler ve Gökçeada'da sürdürülebilir Gastronomi Turizmi araştırmalar ve organik tarım festivali gibi girişimler adada hakim yaşıntının canlı ve sürdürülebilir bir şekilde devam etmesine imkan tanımakta olduğu belirtilmiştir.

Hatipoğlu (2015) çalışmasında sakin kentlerde yaşam kalitesi ve ziyaretçi deneyimleri açısından sakin kent Vize'yi incelemiştir. Her şeyi yavaşça ele almanın gelecekteki turizmi geliştirmek açısından önemli olduğu noktasına vurgu yapan bu çalışmada vatandaşların ve kente gelen ziyaretçilerin yaşam kalitesine yönelik iyileştirmeler yapmanın önemi belirtilmiştir.

Küçükaltan ve Pirnar (2016) çalışmalarında turizmde rekabet faktörleri açısından sakin kent Seferihisar'ı incelemişler ve Türkiye'nin ilk sakin kenti olan bu kentin sakinlerinin yaşam kalitesini koruyabilmesi ve bunu yaparken de rekabetçi olabilmesi açısından başarılı bir örnek olduğu nok-

tasını vurgulamışlardır. Ayrıca çalışmada turizmde rekabeti artırırken ekonomik ve sosyal faydaların, doğanın, kültürün ve mirasın korunması, altyapı geliştirme, kurumsal sosyal sorumluluk, sağlık ve güvenlik iyileştirmelerinin ve etik uygulamalarının da gözdardı edilmemesi noktası da belirtilmiştir.

Bil ve Yılmaz (2017) çalışmalarında sakin ada olan Gökçeada'nın sosyo-kültürel, ekolojik ve coğrafi açıdan değerleri barındırdığını belirterek, eko turizm açısından önemini vurgulamaya çalışmışlardır.

Ülkemizde sakin kente yönelik yapılan yukarıda belirttiğimiz ve diğer birçok çalışmada; sakin kent hareketinin, kentlerin yaşanılabilir olması noktasındaki önemini vurguladıklarını ve sakin kentlerin doğal mirası koruma ve turizm, vb noktalardan önemini bir sakin kent örneklemini üzerinden değerlendirdiklerini görmekteyiz. Ancak ulaşılmış olan çalışmalarda sakin kentlerin küreselleşme karşısında sürdürülebilir olup olması konusuna değinilmediğini de belirtmek gerekir. Bu noktada yapmış olduğumuz bu çalışma, yaşanılabilir ve mutlak korunması gereken yerler olan sakin kentlerin küresel yaşamın özüne aykırı olduğunu ve küreselleşme karşısında hayat bulmasının zor hatta imkansız olduğu noktasına vurgu yapması açısından önemli bir farklılığı içermektedir.

Yöntem

Bu çalışmada ilk olarak; "sakin kent" kavramı ile ilgili literatür çalışmaları yapılarak kavramsal çerçeve belirlenmeye çalışılmıştır. Daha sonra ülkemizin "ilk sakin kenti" unvanını alan Seferihisar ilçesinde, sakin kente yönelik Seferihisar belediyesinin yapmış olduğu çalışmalar inceleyerek, ilçenin küreselleşmeye karşı mevcut direnci ve sonraki süreçlerdeki ne kadar direnebileceği analiz edilmeye, sorunlar sorgulanmaya ve önerilerde bulunulmaya çalışılmıştır.

Bulgular

Sakin kent oluşumunun filizlenmesi ve yeşerip büyüme gayretleri oldukça yakın tarihlerde gerçekleştiğinden, hangi mekanların sakin kent olabileceği ile ilgili bir çerçeve oluşturulmalıdır. Sakin kent sertifikası, vatandaşlarının ve ziyaretçilerinin yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlayan ve ulusal ve uluslararası Sakin kent ağları üzerinden fikir, deneyim ve bilgi paylaşımını hedefleyen bir dizi hedefe doğru çalışmayı kabul eden destinasyonlara verilmektedir (Miele, 2008, s. 135). Cittaslow sertifikasyonunun kazanılması, hedef "vizyonunun" ayrılmaz bir parçası haline gelirse ve bu nedenle yerel topluluk tarafından paylaşılan ve ka-

bul edilen tüm paydaşların dikkatine sunulursa bir bütün olarak bir bölge için gerçek faydalar sağlayabilir (Presenza ve vd, 2014, s. 203).

Bu noktada; sakin kent sertifikası alabilmek için gerekli kriterler genel olarak 7 ana bölümde 72 alt kriter olarak belirlenmiştir. Genel yaklaşımı belirleyen bu 7 ana bölüm; enerji ve çevre politikaları, altyapı politikaları, kentsel yaşam politikalarının kalitesi, tarım, turizm ve zanaatkar politikaları, misafirperverlik, farkındalık ve eğitim politikaları, sosyal uyum ve ortaklıklar başlıklarından oluşmaktadır (Cittaslow, 2018).

Sakin kent olabilmek için sağlanması gereken farklı kriterler bulunmaktadır. Bunlar (Yesilçevre, 2017);

- Üyelik için nüfusun elli binden az olması,
- Kentlerin geleneksel yapılarının korunması,
- Araçların şehir merkezinden çıkarılması,
- Yerel ürünler kullanılması,
- Tarımda GDO lu ürünlerin kullanılmasının yasaklanması,
- Yenilenebilir enerji kullanılması,
- Süpermarket ve fast food restoranlarının olmaması,
- Yerel ürün satan dükkanların desteklenmesi,
- Kent dokusunun korunması,
- Bölgede kullanılan renklerle ilgili planlama ve kontrollü uygulama yapılması,
- Gürültü kontrolü yapılması,
- Eski yapıların restore edilmesi,
- El sanatlarının korunması,
- Gürültü kirliliğinin önlenmesi,
- Havanın ve kent yaşamının kalitesinin yükseltilmesi,
- Organik ürünlerin üretim ve tüketiminin artırılması için çalışmalar yapılması,
- Konukseverlik olgusunun korunması,
- Gelen turistlere eğitimli kişilerin eşlik etmesi,
- Turistler için aydınlatıcı broşürler hazırlanması ve yollarda standartlara uygun yönlendirmeler yapılması olarak sıralanabilir”.

Kısaca sakin kent olabilmek için; standardizasyondan ziyade çeşitliliği teşvik etmek, yerel kültür ve gelenekleri desteklemek ve teşvik etmek, daha sürdürülebilir bir çevre için çalışmak, yerel üretim ve ürünleri desteklemek ve teşvik etmek, özellikle çocuklar ve gençler aracılığıyla sağlıklı yaşamı teşvik etmek, bu değerleri oluşturmak için yerel toplulukla çalışmak, tüm istekleri başarmak için aşamalı bir süreç geliştirmek şeklindeki prensipler aday yerleşimler tarafından karşılanmalıdır (Cittaslow, 2018).

Türkiye'nin yukarıdaki belirtilen kriterlere uyan, sakin kent hareketinde; 2016 yılı itibariyle 11 ilçe yer almaktadır. Bunlar; Seferihisar, Ak-yaka, Perşembe, Yalvaç, Vize, Gökçeada, Taraklı, Yenipazar, Halfeti, Şavşat, Uzundere ilçelerimizdir (Çoban ve Harman, 2016, 244). 2017 yılında Göynük, Gerze ve Eğirdir ilçelerinin eklenmesiyle sakin kent sayımız 14'e yükselmiştir (Cnnturk, 2018). Son olarak 5 Mart 2018 yılında Mudurnu ilçesinin sakin kent olması ile birlikte ülkemizin sakin kent sayısı 15'e yükselmiştir (Mudurnu Belediyesi Cittaslow Özel, 2018, s. 1).

Türkiye'de 2009 yılında ilk sakin kent sertifikasını alan Seferihisar ilçesi bu unvanı sakin kent uygunluk kriterlerinin yüzde 70'ini sağlayarak elde etmiştir (Yeşilçevre, 2017). Sakin kent uygunluk kriterlerinden biri de nüfus ölçütüdür. İlçenin sakin kent unvanı aldığı 2009 yılındaki nüfusu 28.603'dür. 2010 yılında 32.655, 2011 yılında 30.890, 2012 yılında 31.467, 2013 yılında 33.588, 2014 yılında 35.960, 2015 yılında 36.335, 2016 yılında 37.697'dir (Tuik, 2017). Burada ilçe nüfusunun yıllara göre değişen oranda artmakta olduğu görülebilmektedir. Bu noktada; nüfus ölçütünün dışında sakin kent uygunluk kriterlerinin diğer alanlarında belediye tarafından hangi çalışmaların yapıldığını inceleyelim:

Seferihisar Belediyesi'nin 2009- 2017 Yılları Arası Sakin Kent Kriterlerine Yönelik Çalışmaları

Şekil: Seferihisar

Seferihisar Belediyesi tarafından, 2009 yılından itibaren sakin kent olarak devam edebilmek için sakin kent kriterlerinden; 1. Yerel ürünlerin kullanılması ve yerel ürün satan dükkanların desteklenmesi, 2. Kentlerin geleneksel yapılarının korunması, 3. Yerel kültür ve geleneklerin korunması, 4. Gençleri desteklemeyi amaçlayan çalışmalar olmak üzere sakin kentin 4 ana kriterini içeren aşağıda belirtilen çalışmalar yapılmıştır:

Yerel Ürünlerin Kullanılması ve Yerel Ürün Satan Dükkanların Desteklenmesi Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

“Üretici Pazarları”

2009 yılında başlanılan üretici pazarları ile yerelde üreticilere aracısız olarak doğrudan kendi üretimlerini satabilme olanakları sağlanmıştır. 2009 yılında 45 tezgâh ile başlanılan pazarlar, 2017 yılında 350 tezgâh sayısına ulaşmıştır. Üretici pazarları sayesinde ayrıca kadınlar kendi ev ekonomilerine katkı sağlamakta, kendi yaratıcılıklarını ortaya koyarak hem ilçe halkına hem de dışarıdan gelen ziyaretçilere hizmet vermeye devam etmektedirler (Seferihisar Belediyesi Verileri).

“Anıt Zeytin Ağaçları Projesi”

İlçenin en büyük nimetlerinden biri olan zeytin ağaçlarından toplanılan zeytinler, fabrikada sıkılarak yağ elde edilmekte ve satışa sunulmaktadır (Seferihisar Belediyesi Verileri).

“Mandalina ve Zeytinyağı Üreticiliği Birliği Kurulumu”

Birlik “yerel üreticileri koruma” amaçlı, tüm mandalina ve zeytin üreticilerinin sorunlarını çözmek için kurulmuştur. Birlik ayrıca ilçenin en önemli yerel tarım ürünü olan mandalina ve zeytinin sürdürülebilirliğini sağlamayı amaçlamaktadır (Seferihisar Belediyesi Verileri).

“Mandalina Festivali”

Bu festival ile mandalinamız tanıtılıyor, hem de ilçe halkı ve ilçe dışından ziyaret eden vatandaşların bir arada olmalarına imkan verilmektedir (Seferihisar Belediyesi Verileri).

“Can Yücel Tohum Merkezi”

Tohum, Yüzyıllardır insanoğlunun yaşam mücadelesinde ya bir kurtarıcı olmuştur ya da yeni bir hayata adım atılacağı zaman bir güvence olarak görülmüştür. Can Yücel Tohum Merkezi ile Seferihisar’ın kaybolmaya yüz tutmuş birçok tohumu ortaya çıkarılmıştır. Seferihisar ilçesi içerisindeki birçok köyden alınan tohumlar tohum merkezimizde tutulmakta ve çeşitlendirilmektedir. Satışın yasak olduğu bu süreçte, hayata geçirilen tohum takas şenlikleriyle birçok tohuma ilçe halkı ya da ziya-

retçileri tohum takas etkinliği ile erişebilmektedirler (Seferihisar Belediyesi Verileri).

"Zeytinyağı Fabrikası"

Seferihisar Belediyesi Cittaslow Sakin Şehir Markası altında yürütmüş olduğu yerel ürünlerin ekonomiye kazandırılması, markalaştırılması ve istihdam yaratılması hedef programı kapsamında potansiyel kaynakları değerlendirmeye çalışmaktadır. Beyler Mahallesi'nde var olan zeytinyağı kontinü sisteminin teknolojisi yenilenerek Tesisin sıkığı zeytinyağının işlenmesi sağlanmaktadır. Aynı zamanda marka değeri yaratılarak zeytinyağı iç ve dış pazara sunulmaktadır (Seferihisar Belediyesi Verileri).

Belediyenin yerel ürünlerin kullanılması ve yerel ürün satan dükkanların desteklenmesi çerçevesinde yapmış olduğu "Doğanbey Jeotermal Sera İşletmesi ve Meyve Kurutma Tesisi", "Hıdırlık Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Ve Seferihisar'ın Geleneksel Mutfağı", "Soğuk Hava Depolama Tesisi", "Türkiye ve İtalya Ortaklığında Sürdürülebilir Balıkçılık Projesi", "Seferihisar Belediyesi Kapalı Pazar Yerinde Fotovoltaik Güç Santrali Kurulumu" gibi hayata geçirdiği projeleri de bulunmaktadır (Seferihisar Belediyesi Verileri).

Kentlerin Geleneksel Yapılarının Korunması Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

"Yaşayan Kale"

Seferihisar tarihi dokusu ile de çok uzun bir geçmişe dayanmaktadır. 12 iyon kentinden birisini içerisinde barındıran Seferihisar liman kenti olarak ayrıca Osmanlı dönemine de ev sahipliği yapmıştır. Sığacık mahallemizde bulunan Sığacık kale içi, içerisinde 300'e yakın konut bulundurmakta ve yüzyıllardır sur ile çevrili alan içerisinde yaşam ilk günkü gibi devam etmektedir. 2013 yılında başlatılan restorasyon çalışması ile tarihi dokusu ile göz kamaştırıcı Sığacık kale içi, görsel güzellik olarak tekrardan yenilenerek yeni bir görüntüye kavuşmuştur. Her pazar günü üretici pazarı kurulmakta ve ziyaretçilere hizmet vermektedir (Seferihisar Belediyesi Verileri).

"Doğa Okulu ve Seferihisar Doğa Mirası (Orhanlı Mahallesi)"

Doğa okulu ile; günümüzde kaybolmaya yüz tutmuş kültürümüzü yaşatmak için Doğa Derneği ile birlikte kerpiçin nasıl hazırlandığı, zeytinyağından sabunun nasıl üretildiği vb. geçmişten bugüne kadar ulaşan ve kaybolmaya yüz tutmuş kültürel değerleri tekrar gün ışığına çıkarmak amaçlanmaktadır. Ayrıca doğa derneği ile birlikte bir doğa envante-

ri ortaya çıkartarak çevremizdeki doğada aslında neler olduğunu ve birçok farklı orkide çeşidinden bitki örtüsünün olduğu bir envanteri ortaya çıkmıştır (Seferihisar Belediyesi Verileri).

“Seferihisar Anı Evi”

Seferihisar’da kültürünün Anı Evi projesi ile ne kadar eski ve kalabalık olduğu gözler önüne serilmiştir. İlçede bulunan tarihi Zenskiye Güler konağını kiralayarak içerisine Seferihisarlı vatandaşların değerli eşyalarını bağışlayabildiği bir Kent Belleği ve Anı Evi haline getirilmiştir (Seferihisar Belediyesi Verileri).

Belediyenin kentlerin geleneksel yapılarını korumak adına yapmış olduğu; “Sığacak Peyzaj Tasarım Projesi”, “Teos Sulak Alanı ve Kumullarını Destekleme Projesi” gibi çalışmaları da mevcuttur (Seferihisar Belediyesi Verileri).

Yerel Kültür ve Gelenekleri Korumak Amacıyla Yapılan Çalışmalar

“Seferihisarlılar Buluşması”

Seferihisarlılar buluşmasını gerçekleştirerek haftanın yedi günü her kökenin kendi kültürünü, tarihini ve geleceğini tanıtabildiği bir festival ortamı sağlamak amaçlanmaktadır (Seferihisar Belediyesi Verileri).

“Çocuk Belediyesi”

2013 yılında Seferihisar Çocuk Belediyesini hayata geçirilerek ilçede yaşayan tüm çocukların yeteneklerine göre eğitim alabildiği, her daim okumak için vakit bulabildiği ve yönetebildiği bir ortam oluşturmayı hedeflemektedir (Seferihisar Belediyesi Verileri).

“Hoş geldin Bebek”

Hayata geçirilen “Hoş geldin Bebek” projesi ile ihtiyaç sahibi vatandaşların bebek bakımına dair tüm ihtiyaç malzemeleri karşılanabilmektedir. İhtiyaca göre ayrıca ücretsiz mama verilmektedir (Seferihisar Belediyesi Verileri).

“Mavi Bayrak”

2011 yılında ilk olarak başlanılan ve 3 mavi bayraklı plajlarla hem yerel halka hem de dışarıdan gelen ziyaretçilere daha temiz bir deniz imkânı sunabilmek amaçlanmaktadır. 2016 yılında ise 13 adet mavi bayraklı plaja ulaşılmıştı (Seferihisar Belediyesi Verileri).

Seferihisar Belediyesinin yerel kültür ve gelenekleri korumak amacıyla belirtilen yukarıda belirtilen projeler dışında; “Plaj Futbolu Sahası”, “Seferikart (Halkkart)”, “Okul Tarlaları”, “Kent Bilgi Ekranları ile e-Devlet ve Kamu Hizmetlerine Halkın Erişilebilirliğinin ve Katılımcılığı-

nın Arttırılması Projesi", "Seferihisar Küçük Sanayi Sitesi Çevre Düzenlemesi Projesi", "Prof. Dr. İsmet Sungurbey Seferihisar Sokak Hayvanları Yuvası", "Turizmde Ekolojik Markalaşma" gibi farklı proje çalışmaları da bulunmaktadır (Seferihisar Belediyesi Verileri).

Gençleri Desteklemeyi Amaçlayan Çalışmalar

"Yaratıcı Yazarlık Okulu"

2015 yılında hayata geçirilen "Yaratıcı Yazarlık Okulu ile hayallerin gelişmesine katkıda bulunmak için Oxford Üniversitesi ve 19 Mayıs Üniversitesi işbirliği ile çalışmalara devam edilmektedir". "Genç Bank ve Genç Bank Festivali" Seferihisar Belediyesi ve Toplum Gönüllüleri Vakfı ile birlikte yürütülen Genç Bank projesi ile ilçede yaşayan gençlerin ile ortak projelerde, eğitim düzenlemede bir çatı altında buluşabilmeleri sağlandı. Gençlerin gönüllü olarak katılımları sayesinde ortaklaşa hayata geçirilen projeler ile sosyal sorumluluk alanında genç yaşta deneyim kazanabilmelerini sağlamak amaçlanmıştır (Seferihisar Belediyesi Verileri).

"Eurodesk"

Eurodesk ile, Türkiye'de birçok noktada temas noktasını oluşturmuştur. Seferihisar Belediyesi temas noktalarından biri olarak Gençlik programları konusunda, eğitim verilmesi konusunda ve Konferans ve seminer düzenlenmesi konusunda destek vermeyi amaçlamaktadır (Seferihisar Belediyesi Verileri).

Seferihisar belediyesinin sakin kent unvanını aldıktan sonra bu unvanı sürdürebilmek adına yapmış ve yapmakta olduğu çalışma ve projeler; sakin kent belediyelerinin yerine getirmekle yükümlü oldukları 4 ana kriteri yerine getirmeyi amaçlayan faaliyetlerdir. Bu faaliyetlerde; yerel ürünlerin kullanılmasının, kentlerin geleneksel yapılarının korunmasının, yerel kültürün korunmasının, gençlerin geliştirilmesinin amaçlanmış olmasının Cittaslow felsefesiyle uygun olduğunu görmekteyiz. Örneğin; mandalina ve zeytin ağaçları ilçenin bilinen değerleri olduğu için Seferihisar belediyesi bu değerlerden halkın maddi gelir elde edebilmesine yönelik çalışmalar yapmayı amaçlarken, Can Yücel Tohum Merkezi ile de ilçenin bilinmeyen fidelerine ulaşarak verimli halk için maddi katkı olan üretimler yapmayı hedeflemiştir. Seferihisar Anı Evi, Hoş geldin bebek gibi projelerle de ilçe halkının bütünleşme ve birlikteliğinin sağlanması amaçlanmaktadır. Yine "Yaratıcı Yazarlık Okulu" ve "Eurodesk" gibi projelerde gençlerin geliştirilmesinin amaçlandığı açıkça gö-

rülmektedir. Ancak ilçede nüfus artışıının paralelinde yerel ürün satan dükkanların yanında büyük marketlere ve kentlerin geleneksel yapısını bozan çok katlı oteller ve diğfer yapılarla da rastlanmaktadır. Bu ise Cit-taslow felsefesine uygun bir durum değildir.

Bu noktada; Seferihisar belediye başkanı Tunç Soyer'in söylemlerinde belirttiği gibi Seferihisar gibi iklimi, tarihi, tertemiz denizi, yıpranmamış kıyıları, doğal insanları ile güçlü potansiyele sahip dünya cenneti bir yerin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi için; yeni fabrikaların kurul-ması, görkemli güzel binaların yapılması gibi yeniliklere karşı belediye-nin yapmış olduğu yukarıda da örnekleri belirtilen çalışmaları destekle-yen, yereli tercih edebilen ve destekleyen zihniyete sahip insanlara ihtiyaç vardır.

Sonuç

Sakin kentler, küreselleşmenin sürdürülebilir alanları yok etme sürecine karşı oluşturulmuş bir direnç hareketidir. Seferihisar ilçemizde ilk sakin kent olma unvanını devam ettirebilme amacı içerisinde-dir. Çünkü unva-nı almak olduğa zor olmasına rağmen devam ettirebilme daha büyük zorlukları içerebilmektedir. Sakin kent olmak ve sakin kent olarak de-vam edebilmekte emek vermesi gereken iki önemli g; belediyeler ve vatandaşlardır. Belediyelerin yereli korumak adına önemli çalışmalar yapabileme gayreti bu noktada önemlidir. Ancak belediyelerin bu gayreti vatandaşlar tarafından da desteklenmelidir. Vatandaşların, belediyelerin yerel mirası koruma çalışmalarını desteklemeleri ve bu çalışmalarda aktif rol alma isteğinde olmaları olduğa önemlidir. Vatandaşların sakin kent felsefesinin farkındalığını kavramaları, sakin kent hareketinin başarıyla sonuçlanmasını sağlayacaktır. Bu farkındalık yerel gelenek ve mira-sın korunmasına zemin hazırlayacaktır. Sakin kent birliğine ye olmakla başlayan ilk aşamayı tamamlayan Seferihisar ilçesinin bundan sonraki süreçte yereli korumak, küreselleşme döngüsünde kaybolmamak adına daha fazla belediye-vatandaş bütünleşmesine ihtiyaı olacaktır.

Bu noktada ye kentlerde belediyelerin yerel ürünleri, yerel ekono-mik, sosyal ve kültürel farklılıkların yönlendiricisi olarak kullandıkları yerel programlar, politikalar ve projeleri oluşturmalarının ve ye kent sakinlerinin ve ziyaretçilerinin bu çalışmaları kentsel yaşamlarının odak noktalarında tutabilmelerinin önemi yadsınamaz.

Seferihisar belediyesinin bu noktada yapmış olduğu çalışmaların, hem ilçe halkının gelir elde etme imkanının oluşturulması hem de ma-

nevi değerlerinin güçlendirilmesine yönelik olduğu görülmektedir. Seferihisar ilçesi bu yönüyle sakin kent olarak devam edebilmek için direnen bir ilçemizdir. Ancak sürdürülebilir yaşam alanları olarak kabul edilen sakin kentleri oluşturabilmenin ve oluşturulmuş olanları koruyabilmenin küreselleşmenin özüne aykırı olduğunu kabul etmek gerekir. Sakin kent kriterleri üzerinden konuya açıklık getirmekte yarar var. Sakin kentler nüfus artışı kabul etmezken küreselleşme kentlere olan önlenemeyen göçlerle beraber hızlı nüfus artışına yol açar. Sakin kentler yerel kültür ve geleneklerin korunması sürecine yönelik çareler ararken, küreselleşmenin ise mekan algısını ortadan kaldırarak değişen veya tamamen ortadan kalkan kültür emperyalizmine kadar ulaşabilen sonuçları olabilmektedir. Yine bu hızlı değişimden payını alan yerel kültürünü hiç tanıma fırsatını bulamayan veya yereli çağdışı bulan gençler de küreselleşme dediğimiz sınır tanımayan oluşumdan payını almaktadır. Bu ve artırılabilir noktalarla özellikle; ekonomik kaygılar, daha iyi yaşam şartları gibi sebeplerle de sakin kentleri koruyabilmek günümüzde zor hatta imkansız görünmektedir. Bu noktada Seferihisar ilçesi de sakin kent olarak küreselleşmeden payını alacaktır. İlçenin mevcut yerel üretiminin, yerel pazar veya alışveriş yerlerinin artmakta olan nüfusun ihtiyaçlarını karşılamayacağı ve büyük üretim ve satış yerleri sayısını artıracığını kabul etmek gerekir. Ayrıca turizm kenti olmanın da etkisiyle az katlı doğal alanlarda hızla betonlaşmaya gidildiğinin en görünür örneği olan beş yıldızlı otellerin yapılmaya başlanması da ilçenin, küreselleşmeye ne kadar daha dayanabileceği konusunda akıllarda soru işareti bırakmaya başlamıştır. Özellikle kentleşmenin önemli bir sonucu olarak karşımıza çıkan ve önemli bir sakin kent kriteri olan nüfus kriteri noktası açısından bakıldığında ilçe nüfusunun hızlı bir şekilde artmakta olması da ilçenin küreselleşmeye boyun eğmek zorunda kalacağına en önemli göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü nüfus arttıkça artan nüfusun ihtiyaçlarına yönelik belediyenin yapmış olduğu çalışma, projeler yeterli olmayacak ve alternatif arayışlarla beraber yerelden uzaklaşabilecektir.

Tüm olumsuzluk ve zorluklara rağmen sakin kent yaklaşımı; küreselleşme karşısında kentlerin özgün değerlerini koruyan ve daha yaşanılabilir yaşam alanlarını amaçlayan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, önündeki en büyük engel olan küreselleşmeye rağmen amaçlanmalıdır. Seferihisar Belediye Başkanı Tunç Soyer; doğayı korumak, tarihsel zenginlikleri korumak ve bilim ve sanatla kalkınmayı desteklemek üzerine kurulu olan Cittaslow mantığının; hayatı, değerleri tahrip eden küresel yaşamın

hızına teslim olmayan bir sakin kent yolculuğu olduğunu ve bu yolculuğun doğru bir yolculuk olduğunu belirtmiştir. Bizler de bu yolculuğu; Demir Demirkıran'ın Seferihisar için yapmış olduğu şarkıda belirttiği gibi sakin kent yaşamını "Yavaş Yaşamalı" sloganıyla destekleyen anlamlı bir yolculuk olarak kabul etmeli ve desteklemeliyiz.

Extended Abstract

A Lifestyle Contrary to Globalization “Cittaslow”: Seferihisar Sample

*

Demet Cansaran
Amasya University

Introduction

The formation of sustainable habitats and the preservation of these occurrences are considered as a phenomenon that contrasts with globalization. While the conservation of local heritage is aimed at cittaslows, globalization aims at a constant change. At this point; it is necessary to accept the difficulty of building new cittaslows and protecting existing ones as our time is the age of globalization. From this point of view, the study first tried to determine conceptual framework by making literature studies about the concept of "cittaslow" which contradicts the essence of globalization. Later on, studies on the cittaslow Seferihisar, which received the title of "the first cittaslow" of our country, were examined. Seferihisar's current resistance to globalization and how much resistance it can show in the following processes were tried to be analysed, the problems in this regard were questioned and suggestions were made.

Method

In this study, firstly, the conceptual framework is tried to be identified by making literature studies on the concept of 'cittaslow'. Later, the studies carried out by the Seferihisar municipality for cittaslow in Seferihisar district, which was named as the first cittaslow of our country, were examined. In this way, the current resistance of the district to globalization and how much it can resist in the subsequent processes were tried to be analysed, the problems were tried to be questioned and suggestions were made.

Findings, Discussion and Result

Cittaslows are a movement of resistance against the process of globalization destroying sustainable areas. Seferihisar district, being the first cittaslow, has an aim of maintaining its title. Although it is quite difficult to get the title, sustaining it may involve greater challenges. The two important powers that need to be able to work in order to be a cittaslow and continue as it are the municipalities and citizens. At this point, the efforts of municipalities to make important works in order to protect the local are important. However, this effort of the municipalities should be supported by the citizens. It is very important for citizens to support the local heritage conservation efforts and to be willing to take an active role in these studies. Understanding the citizens' awareness of the cittaslow philosophy will ensure the successful completion of the cittaslow movement. This awareness will lay the groundwork for the protection of local tradition and heritage. Seferihisar, which has completed the first phase of becoming a member of the cittaslow union, will need more municipal-citizen integration in order to protect the locality and to not be lost in the globalization cycle.

At this point, the importance of municipalities to create local programs, policies and projects that they use as their guide to local economic, social and cultural differences cannot be ignored. In addition, it cannot be denied that member residents and their visitors can keep these studies at the focal points of urban life.

The studies carried out by Seferihisar municipality at this point are aimed at both creating the opportunity of generating income for the people of the county and strengthening their spiritual values. Seferihisar district is a district that resists in order to continue as a cittaslow. However, it should be acknowledged that it is contrary to the essence of globalization to create cittaslows that are accepted as sustainable living spaces and to protect the formed ones. It is useful to clarify the issue through the cittaslow criteria. While the cittaslows do not accept population growth, globalization leads to rapid population growth with unpreventable migrations to cities. While the cittaslows are seeking solutions for the protection of local cultures and traditions, globalization can have consequences that can reach cultural imperialism, which changes or eliminates the perception of space. Again, young people who have never had the opportunity to get to know the local culture that has been effected by in this rapid change, or who find the locals outdated, take their share of the unlimited formation which we call globalization. With this and the points that can be increased, it seems difficult or even impossible to maintain cittaslows due to economic concerns, or better living

conditions. At this point, Seferihisar district will take its share from globalization as a cittaslow. It should be acknowledged that the current local production, local market or shopping places of the district will not meet the needs of the growing population and larger production and the number of sales places will increase. In addition, with the effect of being a tourism city, the construction of five-star hotels, which are the most visible examples of being rapidly concreted in low-rise natural areas, has begun to leave a question mark on the question of how long the district can resist globalisation. In terms of population criterion, which is an important cittaslow criterion, the rapid increase in the population of the district as a significant result of urbanization appears to be the most important indicator that the district will have to submit to the globalization. Because, as the population increases, the efforts or projects done by the municipality for the needs of the increasing population may not be enough and the locality may be abandoned together with seeking for alternative ways.

Despite all the problems and difficulties, cittaslow is an approach that aims to preserve the original values of cities in the face of globalization and to provide more habitable living spaces. This approach should be aimed in spite of its greatest obstacle, the globalization. Mayor of Seferihisar Municipality Tunç Soyer stated that the cittaslow logic, which is based on protecting nature, preserving historical riches and supporting development with science and art, is a journey that does not surrender to the speed of global life, destroying life and values, and this journey is a true one. As Demir Demirkıran stated in his song for Seferihisar, we should accept and support this journey as a meaningful one that supports the cittaslow life with the slogan "Life should be lived slowly".

Kaynakça/References

- Bil, E. ve Yılmaz, F. (2017). Sakin ada Gökçeada örneğinde ekoturizm. *Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Özel Sayı (4)*, 157-172.
- Billig, M. (2005). Sense of place in the neighborhood, in locations of urban revitalization. *GeoJournal, 64(2)*, 117-130.
- Broadway, M. (2015). Implementing the slow life in southwest Ireland, a case study of clonakilty and local food. *Geographical Review 105 (2)*, 216-234.
- Calthorpe, P. ve Fulton, W. (2001). *The regional city, planning for the end of sprawl*. Washington, Island Press.
- Carp, J. (2012). Environmental reviews and case studies, the Town's Abuzz, collaborative opportunities for environmental professionals in the Slow City movement. *Environmental Practice 14 (2)*, 130-142.
- (<http://www.cittaslow.org/content/how-become>). 25.03.2018 tarihinde erişilmiştir.

- (<https://www.cittaslowgoolwa.com.au/cittaslow-charter/what-cittaslow>). 25.03.2018 tarihinde erişilmiştir.
- (www.cnnturk.com). 14.03.2018 tarihinde erişilmiştir.
- Çoban, Ö. ve Harman, S. (2016). Yavaş şehir (Cittaslow) Türkiye ağı'na üye olan şehirlerin internet sitelerinde yavaş şehir temasının görünürlüğü üzerine bir araştırma, *İşletme Fakültesi Dergisi*, 17(2), 235-253.
- Dreher, A., Gaston, N., ve Martens, P. (2008). *Measuring globalisation: Gauging its consequences*. Springer Science & Business Media.
- Ekinci, M. B. (2014). The cittaslow philosophy in the context of sustainable tourism development; the case of Turkey. *Tourism Management*, 41, 178-189.
- Elovich, M. A. (2012). *Becoming cittaslow, a city's journey to becoming A cittaslow member*. (Yayınlanmamış yüksek Lisans Tezi). California Polytechnic State University: California
- Grzelak-Kostulska, Elżbieta, Hołowiecka, B. ve Kwiatkowski, G. (2011). Cittaslow international network, an example of a globalization idea?. *In the scale of globalization. think globally, act locally, change individually in the 21st century*, 186-192. Ostrava: University of Ostrava.
- Hatipoglu, B. (2015). Cittaslow: Quality of life and visitor experiences. *Tourism Planning & Development*, 12(1), 20-36.
- Heitmann, S., Robinson, P. ve Povey, G. (2011). 9 slow food, slow cities and slow tourism. *Research Themes for Tourism*, CABI, 114.
- International network of cities where living is good. Cittaslow movement. www.cittaslow.org (Erişim Tarihi: 25.12.2016).
- Knox, P. L. (2005). Creating ordinary places, slow cities in a fast world. *Journal of Urban Design* 10 (1), 1-11.
- Küçükaltan, E. G. ve Pınar, I. (2016). Competitiveness factors of a tourism destination and impact on residents' quality of life: The case of Cittaslow-Seferihisar. *Journal of Tourism, Heritage & Services Marketing*, 2(1), 22-2.
- Lowry, L. L. ve Lee, M. (2011). CittaSlow, slow cities, slow food: Searching for a model for the development of slow tourism. *Travel- Tourism Research Association, 42nd Annual Conference Proceedings: Seeing the Forest and The Trees-Big Picture Research In A Detail-Driven World*.
- Mudurnu Belediyesi Cittaslow Özel. (2018). *Mudurnu Belediyesi Yayını*, 18 (8).
- Miele, M. (2008). Cittaslow: Producing slowness against the fast life. *Space and Polity* 12 (1), 135-156.
- New Economics Foundation. (2004). *Clone town Britain: The loss of local identity on the nation's high streets*. London, UK: New Economics Foundation.
- Park, E., ve Kim, S. (2016). The potential of Cittaslow for sustainable tourism development: Enhancing local community's empowerment. *Tourism Planning-Development* 13 (3), 351-369.
- Parkins, W. ve Craig, G. (2006). *Slow living*. London: Bloomsbury Academic Press.
- Pink, S. (2008). Sense and sustainability, the case of the slow city movement. *Local Environment* 13 (2), 95-106.

- Prezenza, A., Abbate, T. ve Alibrandi, A. (2014). From conservation to valorization of heritage assets: The contribution of cittaslow certification. *HTHIC*, 195.
- Radstrom, S. (2011). A place sustaining framework for local urban identity, an introduction and history of Cittaslow. *Italian Journal of Planning Practice* 1. (1), 90-113.
- Rennen, W., ve Martens, P. (2003). The globalisation timeline. *Integrated Assessment*, 4(3), 137-144.
- Robertson, R. (2012). Globalisation or glocalisation?. *Journal of International Communication*, 18(2), 191-208.
- Salazar, N. B. (2010). The glocalisation of heritage through tourism. In Sophia Labadi & Colin Long (Eds.), *Heritage and globalisation*, (pp131-145). New York, NY: Routledge
- Seferihisar Belediyesi Verileri (Erişim Tarihi: 19.06.2017).
- Semmens, J., ve Freeman, C. (2012). The value of Cittaslow as an approach to local sustainable development, a New Zealand perspective. *International Planning Studies* 17 (4), 353-375.
- Servon, L. J., ve Pink, S. (2015). Cittaslow: Going glocal in Spain. *Journal of Urban Affairs* 37 (3), 327-340.
- Su, W.-S., Huang, C.H., Hsu, C.C. ve Chang, L.F. (2017). Cittaslow: A new pattern of sustainable tourism development in Taiwan. *International Journal of Organizational Innovation (Online)* 9 (4), 90-103.
- (www.tuik.gov.tr). 20.11.2017 tarihinde erişilmiştir.
- (www.yesilcevre.gov.tr). 20.11.2017 tarihinde erişilmiştir.
- Yurtseven, H. R. ve Karakaş, N. (2013). Creating a sustainable gastronomic destination: The case of cittaslow Gokceada-Turkey. *American International Journal of Contemporary Research* 3(3), 91-100.

Demet Cansaran, 1999 yılında İnönü Üniversitesi Kamu Yönetimi bölümünden mezun olarak 2010 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalı Kent ve Çevre Biliminde doktorasını tamamlamıştır. Halen Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda Doktor Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Demet Cansaran graduated from İnönü University, Department of Public Administration in 1999 and received her Ph.D. in Political Science and Public Administration from Ankara University, Faculty of Political Sciences. She is currently a faculty member at Amasya University Vocational School of Social Sciences.

E-mail: d.cansaran@mynet.com

Kaynakça Bilgisi / Citation Information

Cansaran, D. (2018). Küreselleşmeye Aykırı Bir Yaşam Biçimi "Sakin Kentler": Seferihisar Örneği. *İDEALKENT – Kent Araştırmaları Dergisi*, 25, 855-908.